

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 164

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JULY 14, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Ameriška armada prvič v boju proti osišču

Zavezniki so okupirali pristanišče Augusta. Zajeli so 7,000 osiških vojakov. Zdaj se naglo bližajo Mesini.

Gl. stan zaveznikov v Afriki, 13. julija.—Zdaj je prvič v tej vojni, da se bje kompletne ameriške armade proti Nemčiji in Italiji. To je sedma ameriška armada pod poveljstvom generala Pattona. V prvih 48 urah invazije so ameriške čete okupirale 60 milj obrežja na Siciliji.

Sedma armada sestoji iz nekaj edinic bivšega drugega korpusa, ki se je boril v južni Tuniziji. To je sedma ameriška armada pod poveljstvom generala Pattona. V prvih 48 urah invazije so ameriške čete okupirale 60 milj obrežja na Siciliji.

Ta ameriška armada ima kompletne edince, kot parašutarje in jadralnike, ki so napadli Sicilijo faktično tri do pet ur prej, predno so se izkrcali na obrežju glavne čete.

Poleg tega ima sedma armada edince, ki niso bile še nikdar v boju, toda so med najbolje treniranimi ameriškimi četami, nalašč za invazijo. Par dni, predno so se odpeljali čez morje proti Siciliji, je general Eisenhower nagovoril te čete v nekem pristanišču: "Kmalu vas bom videl v novi bojni liniji, ne bo dolgo od tega. Dobro srečo, fantje!"

General Montgomery, ki vodi osmo angleško armado na vzhodnem delu Sicilije, ima pa s seboj veterane, ki so zlomili Rommelov odpor pri El Alameinu, naskočili pozneje Mareth linijo in izvedli zgodovinski pohod v Tunizijo. Poleg tega pa ima Montgomery fino trenirane kanadske čete, ki so dobile prvi ognjeni krst pri napadu na Dieppe.

General Patton in Montgomery smatrajo za najboljša vojskovodji v zapadni Evropi.

Zavezniška invazijska armada prodira v Sicilijo nevdržano naprej. Danes so Angleži okupirali važno pristanišče Augusta, 19 milj severno od Syracuse. Zdaj se bližajo v naglem pohodu pristanišču Catani, ki leži na pol poti do Mesine, ki je končni cilj zaveznikov.

Do danes je padlo nad 7,000 vojnih ujetnikov zaveznikom v roke.

Angleži so tudi zasedli mesto Ragusa, kjer so se združili z ameriškimi četami, ki prodirajo ob zapadnem obrežju Sicilije proti severu in obenem vzhodno v notranjost otoka.

Ameriške čete so danes zopet natele na močno edinico sovražnih tankov. Več so jih Amerikanci razbili in zajeli mnogo vojnih ujetnikov. Včeraj so osiški tanki predrl ameriško linijo in dosegli obrežje. Toda Amerikanci so planili po njih z vso silo, jih pogladi nazaj in zopet zaprli vrzel v svoji liniji.

Glavni strateški točki, ki so jih dobili zavezniki v roke, sta mesti Palazzola, 20 milj zapadno od Raguse in Ragusa sama. Skozi ti dve mesti vodijo vse glavne ceste na otoku.

V istem času, ko ameriška in angleška armada prodirata paralelno navzgor Sicilije, ameriška na zapadnem obrežju, angleška na vzhodnem, pa zavezniške zračne eskadrile razbijajo osiške ladje, ki skušajo pripeljati pomoč garnizijam na Sicilijo. Včeraj so zavezniški

Vlada hoče drugo leto 16 milijonov akrov več zemlje obdelane

Washington. — Marvin Jones, vladni živilski administrator je izjavil, da morajo ameriški farmerji drugo leto mobilizirati vsak akro zemlje za obdelovanje in da hoče vlada videti drugo leto 380,000,000 akrov zemlje obdelane. To bi bilo za 16,000,000 akrov več, kot jo je posejane in obdelane letos.

Jones pravi, da bo zahteva po vedno večji produkciji živil vsako leto večja in to več naslednjih let. Jones je obljubil farmerjem, da bodo imeli drugo leto na razpolago več poljedelskih strojev in več umetnih gnojil.

Vlada hoče drugo leto 68,000,000 akrov pšenice, dočim jo je posejane letos le 54,149,000 akrov. Jones tudi apelira na farmerje, da pridelajo drugo leto kar največ mleka in jajec in zrede kar največ kladne živine.

Sonce nikdar ne zaide nad ameriškim vojakom

New York. — Ameriške čete se borijo na vseh svetovnih frontah, od severa do juga, od vzhoda do zahoda. Poleg najnovejše fronte v Siciliji se nahaja 2,000,000 ameriških vojakov na 40 raznih frontah, ali pa so tam poslani v svrhu raznih operacij.

Ameriški vojak se danes nahaja v sledečih deželah: Kanadi, Islandiji, Novi Fundlandiji, Greenlandiji, Angliji, Škotski, Irski, Bahamih, Bermudi, Trinidadu, Kubi, Holandski Gvinaji, Mehiki, Panami, Guatemali, Braziliji, Libiji, Alžiriji, Tuniziji, Maroku, Egiptu.

Eritreji, Iraku, Siriji, Palestini, Dakaru, Capetownu, Adenu, Alaski, Aleutih, Avstraliji, Novi Zelandiji, Novi Gvineji, Novi Kaledoniji, Solomonih, Fijii, otokju, Havajih, Midwayu, Kitaju, Indiji in Burmi.

Na operacijo
Mr. Rose Miller, 11613 Rockland Ave. je odšla 8. julija v Mt. Sinai na operacijo. Prijateljice jo lahko obiščejo v sobi št. 116. Ward A in sicer popoldne od 3 do 4 in zvečer od 7 do 8:30.

Naši vojaki

K mornarici je odšel Anthony Hren iz 5905 Prosser Ave. Doma je pustil soprogo Agato, roj. Tomasic in 9 mesecev starega otroka. Želim mu vso srečo in pa zdrav povratek.

Družina Mr. in Mrs. Jack Jerina iz 15315 Lucknow Ave. ima tri čvrste sinove pri vojakih in sicer so njih naslovi: Cpl. Jack M. Jerina, 10th Ord. M. M. Co. APO 828, c/o Postmaster New Orleans, La. — Pfc. Ernest Jerina, 37th Platoon (Sep) Ship Hospital APO 668, c/o Postmaster, New York, N. Y. — S/Sgt. Harry Jerina, 713 Trng. G. P. Flight 44, ORTC Sqdn, Atlantic City, N. J.

Iz taborišča Lee, Virginia, je

Angleški bombniki so zopet napadli Turin

London, 13. jul. — Sinoči so angleški bombniki zopet poleteli preko Alp in bombardirali italijansko mesto Turin, ki je s tem doživelo že 28 zračnih napadov. Letalci so imeli slabo vreme tje in nazaj, toda nad Turinom je bilo nebo jasno in tarče so bile dobro vidne. Bombniki so napravili 2,000 milj dolgo pot na obe strani.

Trinajst bombnikov se ni vrnilo z napada, kar znači, da je letelo izdatno število bombnikov k napadu na severno Italijo.

Rimski radio je danes poročal, da so bombe ubile v Turinu 101 oseb in da jih je bilo ranjenih nad 200.

Osišče pričakuje napada iz Sirije na Balkan

London. — Iz Berna, Švica, prihajajo poročila, da pričakuje osišče invazije zaveznikov na Balkan. Osišče trdi, da imajo zavezniki zbrano v Siriji 1,000,000 mož močno armado. Zavezniki bi iz Sirije udarili na Dekaneške otoke in na grški otok Kreta, ali pa naravnost na Balkan.

Vsa ta zavezniška armada je bila premeščena v Sirijo iz Severne Afrike. Tega zavezniški vojaški krogi ne potrjujejo. Ako je res, potem je v Siriji najbrže angleška deveta, deseta in morda osma armada, ki je spodila Rommela iz Egipta ter ga podila 1,600 milj do Tunizije.

Srebrna poroka
Jutri bosta praznovala 25 letnico srečnega zakonskega življenja splošno poznana in priljubljena Edward in Josephine Posch, 940 E. 222. St. v Euclidu. V ta namen bo v cerkvi sv. Kristine ob 8:30 poročna maša, kjer se bodo zbrali sorodniki, prijatelji in znanci. Še na mnoga leta zdrava in sreče!

Vesela vest
Pri družini Mr. in Mrs. Stanley Frank, 5919 Prosser Ave. so se zglasile na 4. julija rojnice in jim prinesle krepkega sinkota. Materino dekliško ime je bilo Molly Martinčič. Vse je zdravo. Čestitke!

Rommel je bil zbit na tla?

Nepotrjena poročila iz Evrope trdijo, da je bilo letalo, v katerem se je vozil maršal Rommel na Sicilijo, zbita na tla po zavezniških letalcih. Kje je bil ravno izvršen ta "veseli dogodek," ni znano.

Za pomoč domovini!

Anton Grdina, gl. blagajnik župnijske pomožne akcije, daje naslednje poročilo o nabranih vsotah od zadnjega izkaza. Rev. Milan Slaje, župnik v Lorainu, O. je poslal \$20 in sicer \$10 v svojem imenu kot redni mesečni prispevek in \$10 za F. L. iz Loraina.

Uršula Tratnik iz Ely, Minn. je poslala \$10, Anton Logar, slovenski trgovec v Euclidu je tudi dal \$10. Po \$5 so darovali: Joseph Kikelj, 1182 E. 66. St., Frank Stefančič, 231 E. 200. St., neimenovana, Mrs. Frank Sigelli iz Sheboygan, Wis.

Valentin Pakiz iz 6214 St. Clair Ave. je dal \$2, John Petrincič iz 1250 E. 58. St. \$1.50, Miss Mary Ferkul iz 1156 E. 74. St. \$1. Skupaj \$64.50.

V uradu Ameriške Domovine so darovali: Jakob in Josephine Krainz, 1345 E. 65. St. \$5, Jenne Keržič, 1150 E. 61. St. \$2.

To in kar je bilo zadnje dni nabrano pri Ameriški Domovini znaša \$96.50. Na banki je zdaj naložena vsota \$4,604.53.

"Slabo vreme" tišči barometer k tlom, da se kar ne more pririniti do 5. tisočaka. Pa bo menda že počasi zlezal kvišku.

Iskrena hvala vsem dobrim srcem in priporočamo se v imenu revežev v stari domovini še drugim našim rojakom, da bi ob prijli kaj prispevali.

Nov grob

Po kratki bolezni je umrl včeraj popoldne ob štirih v Charity bolnišnici dobro poznani družbeni in narodni delavec Frank Kokotec v starosti 65 let. Ranjki je bil mirnega značaja, priljubljen in spoštovan povsod. Doma je bil iz vasi Topolovec, far. Boštanj ob Savi na Dolenjskem, odkoder je prišel sem pred 35 leti. Bil je član društva Slava št. 173 SNPJ, Bled št. 20 S. D. Z., sam. družva sv. Antona in pevskega zbora Zvon. Družina Kokotec je živela na Prince Ave. Pred 10 meseci mu je umrla soproga Antonija, katero je silno pogrešal. Zadnje štiri mesece je stanoval pri sinu Franku na 19300 Nauman Ave. Poleg žalujočega sina Franka zapuščala sina Stanjota ter vnuko. Pogreb bo v petek jutraj ob 8:30 iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia, 9116 Union Ave. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

Pismo iz ujetništva
Nadporočnik Andrej Kezele, ki se nahaja v nemškem vojnem ujetništvu, piše svojemu stricu Milanu Kezele v Clevelandu. Zglasi naj se v našem uradu za pismo.

Hitler je baje prevzel vrhovno poveljstvo na ruski fronti

London, 13. julija.—Inozemski diplomatski viri, ki so navadno zelo zanesljivi v svojih poročilih, zatrjujejo, da je prevzel Adolf Hitler poveljstvo na ruski fronti pri Kursku. Baje se je Hitler zaklel, da bo tukaj predrl rusko linijo, naj stane kar hoče in to proti nasvetu nemških generalov.

Diplomat, ki noče, da bi se njegovo ime imenovalo, ki pa trdi, da ima dobre zveze v Evropi, trdi, da je nemški maršal von Kluge napadel 5. julija z namenom, da prepreči pričakovano rusko ofenzivo. Ker je pa nemška armada pokazala nekaj uspehov, je Hitler ukazal, naj se to razvije v ofenzivo in tri dni pozneje je sam prevzel vrhovno komando.

Nemški generali so mu odsvetovali, rekoč, da bi to veljalo nemško armado mnogo vojaštva in materiala, vsled česar bi bili brez moči, če bi Rusi naenkrat napadli kje drugje. Hitler je pa trmasto vztrajal, hoteč se pokazati kot velikega strategista ter je porabil za ta napad do 30 divizij, ki jih je vzel drugje.

Von Kluge je včeraj poslal vso moč na 200 milj dolgi fronti, da bi razširil zagozo pri Belgorodu, ki jo je zasekal prej v rusko linijo. Toda Rusi so stali nepremično.

Mladinski zlet
Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. bo imel prihodnjega nedeljo zlet in sicer v Euclid Creek rezervacijo. Tisti, ki nameravajo iti peš, naj se zberejo točno ob desetih dopoldne pred SDD na Waterloo Rd. V slučaju slabega vremena bo prireditelj v SDD. Odbor bo pripravil vse potrebno za člane zbora in njih starše.

Sina so kupili
Mr. in Mrs. Michael Kolar, 1021 E. 61. St. sta sinoči dobila nov prirastek v družini, ko jima je bil rojen krepak sinko v St. Ann's bolnišnici. Vse je zdravo! Srečni ata je naš dolgoletni uslužbenec v tiskarni, torej bo mo danes pri nas kadili cigare, če kaj vemo. Čestitamo, Mickey!

Kratke vojne in druge vesti

WASHINGTON—Državni departament poroča, da je bil francoski komisar na otoku Martinik odstavljen in da je francoski narodni koncil imenoval na njegovo mesto Henrija Hoppenota. Ta otok je bila dozdaj zadnja francoska lastnina na tej strani Atlantika, ki je bila pod oblastjo francoske vlade v Vichy, ki sodeluje s Hitlerjem. Zavezniki so si s tem zdaj veliko pridobili, ker ima tam Francija spravljenega mnogo zlata in mnogo bojnega materiala, kar bodo zdaj lahko rabili svobodni Francozi, ki se bore na strani zaveznikov.

WASHINGTON—Predsednik Roosevelt je namignil, da bo vlada v kratkem vrnila premogokope nazaj kompanijam v zasebne roke.

BERN—Dva angleška bombnika, katerih 100 je letelo preko Alp na Italijo, sta treščila tukaj včeraj jutraj. Trupla 12 avijatičarjev so že našli.

LONDON—Nemci so ustrelili dva belgijska duhovnika, ki sta skrivala angleške letalce in jim pomagala pri begu.

WASHINGTON—Senator Radcliff iz Montane je včeraj obiskal predsednika. Izjavil je, da ga je šel nagovarjati, naj kaj kmalu govori narodu po radiju, da popravi zmešnjavo na "domači fronti."

LONDON—Nemške čete z vso silo utrjujejo dolino reke Rone in glavno cesto, ki vodi iz Marselja ob Sredozemskem morju proti severu. Tukaj pričakujejo namreč invazije.

LONDON—Maroški radio je včeraj poročal, da so odšle bolgarske čete iz Sofije in se pomečejo južno proti Grčiji in Egejskem morju.

NEW YORK—Iz Norveške je včeraj prišlo poročilo, da so zavezniki spustili nove čete parašutarjev nad glavnimi sovražnimi pozicijami v Siciliji.

LONDON—Alžirski radio je informiral francoski narod včeraj, da bodo zavezniki kmalu začeli z invazijo Francije. Glavno vlogo bo pri tem igrala francoska armada iz Afrike.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razračun: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1900, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 164 Wed., July 14, 1943

Seznamimo se s fakti o ruskem režimu

VI.

Ne smemo pozabiti, da se je Stalin nekoč zavezal, da se ne bo vmešaval v ameriške razmere. To je bilo leta 1933, ko je naša vlada uradno priznala njegov režim. Toda vsi vemo, da je ameriška komunistična stranka tudi po tem času poslušala navodila iz Moskve. Saj je Earl Browder, generalni tajnik ameriške komunistične stranke ob času "razpusta" kominterne izjavil, da so ameriški komunisti pred tremi leti pretrgali zvezo z kominternom. Torej so imeli, po njih lastnem zatrdilu, zvezo z njo tudi še po letu 1933. Vsi pa vemo, da so ameriški komunisti vedno sledili Moskvi in to tako vneto, kot sledi konec sukanca šivankinemu ušescu.

Samo en način je, po katerem more biti razpustitev kominterne v pomoč demokraciji in našemu sodelovanju z Rusijo. To je, da podvzamemo uspešne korake proti vsaki akciji komunistov na našem domačem dvorišču, ne glede na to, kaj se je zgodilo in kaj se ni s kominternom.

V tem nam daje dober zgled Švica, ta najstarejša in najtrdnjša demokracija na svetu. Ta je vzela v poštev to, da so vse totalitarne stranke, pa naj bodo to naciji, fašisti ali komunisti, nevarne demokratični državi. Zato je tudi uradno prepovedala komunistično stranko z vsemi drugimi ter je storila potrebne korake, da se ne poživijo pod nobeno mogočo krinko.

Naš generalni zvezni pravdnik, Francis Biddle, je nedavno izrekel uradno mnenje, da "učti ameriška komunistična stranka nasilen prevrat obstoječih vlad, vključivši vladno Zed. držav."

Ako bomo poslušali besede Mr. Biddla in sledili zgledu Švice, bomo z naglo kretno ustavili vsako akcijo komunistov in si s tem zagotovili Stalinovo spoštovanje in respekt. Ako bomo pa samo peli slavospeve Stalinu, ker nas je rešil pred kominternom, se nam bo v pest smejal. In on se bo smejal zadnji.

Tisti, ki se dajo tako radi preplahitati glede ruskega režima in nam hite zagotavljati o Stalinovem "dobrem namestu," ne vedo, da boljševiki ne verjamejo niti teoretično v dobro vero. Njih vera obstoji samo v tem, da se odražajo principi v razrednih interesih in da imajo komunisti prav samo zato, ker zastopajo interese teh razredov. Ako hočemo ohraniti demokracijo, morajo študirati Stalinove ideje in jo tako vestno braniti, kot jo hoče Stalin vestno uničiti.

Ne varajmo se v tem, da je komunistom demokracija samo prapor do zmage in ko bi bila ta zmaga boljševizma nad demokracijo dosežena, bi demokracijo potepali v prah. To je zapisal sedanji angleški premier Winston Churchill v svoji knjigi leta 1937 (Great Contemporaries, stran 168-9).

Motil bi se, kdor bi mislil, da je ta pogon proti svetovni demokraciji Stalin opustil, ali da ga namerava opustiti, dokler bo držal ruski režim v svoji roki. On se dobro zaveda, kot se dobro zavedamo tudi mi, da je svoboda komunizmu nevarna. On ve, da mora biti njegova revolucija, kot je to mislil Hitler, internacionalna. To je Stalin tudi zapisal v svoji knjigi, ko je rekel:

"Kaj bi pomenila popolna in končna zmaga socializma v posamezni državi brez zmage revolucije v drugih deželah? To bi pomenilo, da ne bi imeli zagotovila pred vmešavanjem, torej ne bi imeli zagotovila pred restoracijo buržvazma. Ako to zanikamo, potem bomo zapustili Leninove nauke. Lenin je pisal: 'Mi živimo ne samo v eni državi, ampak v sistemu držav; zato je nemogoče, da bi sovjetska republika mogla dolgo obstati ob strani imperialističnih držav. Končno mora ena ali druga podleči.'"

Ali ni to dovolj jasno? Ali imamo kak vzrok, da bi videli v Stalinu kaj drugega kot moža nezlojlive in brutalne volje, katerega cilj je strmoglaviti, z vsakim in vsami razpoložljivimi sredstvi — vladni, ekonomski in socialni sistem, v katerem mi tukaj živimo?

Ako bi bili kakšni vojaški vzroki, da bi ta fakta zamolčali, bi jih gotovo ne privlekli na dan. Ako bi bilo v Rusiji kakšno javno mnenje, ki bi prisililo Stalina, da nam bi pomagal s tem, da bi nam dal v najem baze na pacifični obali, bi tudi molčali o teh dejstvih. Toda v Rusiji ni nobenega drugega mnenja na kakem važnem vprašanju, kot samo mnenje vlade. Ruski narod ima v javnih mnenjih nobene besede; misliti in delati mora tako, kot mu zapove vlada.

Stalin, ki je bil vzgojen in iztesan za boj proti "buržvaskim demokracijam," najde samo potrdilo, da je v pravem, kadar ga hvalimo pred njegovim narodom. Cinično molčec sedi in poslušajo to kajenje. Toda, ako hočemo kaj dobiti od Stalina, po tem potu ne bomo dosegli nič.

Willkie je rekel, da ne razume, zakaj bi morala demokracija podleči pri vsakem kontaktu s komunizmom. To je res in v tem pravcu bi morali sodelovati z Rusijo, namreč, da se natančno poznamo med seboj, kar je tudi namen teh člankov.

Napačno bi bilo, če bi poslušali samo propagando, ki nam jo vsiljujejo oni, ki nas hočejo oslepiti glede faktov o Rusiji. Ako bomo poslušali samo propagando in ne proučevali istine, bo naša demokracija podlegla.

Demokracija je v kontaktu s komunizmom na slabšem, ker je bolj civilizirana. Ker veruje v toleranco, svobodo govora in pisave, v svobodo posameznika — je to slabo orožje proti vsakemu totalitarizmu, ki verjame samo v brutalno moč države.

Potrebno je, da sodelujemo z Rusijo, toda pri tem ne smemo zapraviti svoje demokracije. Demokracije pa ne bomo obvarovali, ako bomo zamižali pred pošastjo diktature. Naše edino orožje proti temi je luč, s katero posvetimo faktom naravnost v oči.

(Konec.)

BESEDA IZ NARODA

Zanimivosti s Hubbard Rd.

Prav prijetno je bilo oni dan, ko smo pospravljali seno pri Žužkovih. Uštilil sem se bil tudi jaz, da bi pomagal, koliko pri takem delu pomagam, vam je že gotovo znano vsem. Saj sem bil več za napoto kot pa za kakšno korist. Žužkov Jože se je bil spravljal na voz, da je razravnal seno. Mrs. Žužek in jaz sva pa metala na voz. Ampak Mrs. Žužek me je bila prekosila. Veste, ona ima svoje vile nasajene na tako dolgem ročaju, da lahko vrže seno kar čez voz, če je treba. Jaz imam pa vile nasajene prav po meni, na kratkem ročaju in nočejo zagrabiti dosti sena, kajti tiste rogovilice so prav kratke.

Da ni priskočil na pomoč Debecev Tone, sin poznanih Debecev iz Madisona, ki se je pred kratkim poročil in živi s svojo prijazno soprogo na našem prijaznem Hubbard Rd., bi bila morala Mrs. Žužek naložiti vse seno sama. Tone pa ni naredil samo za dva, ampak še veliko več, da smo kar ročno djali par voz sena pod streho. Žužek je tlačil in že sem mislil, da bo odrinil streho, kajti letina sena mu je bila preobilna in pravi, da letos ne bo imel kam s senom. Zato sem pa mislil, da bo naredil kar po ribniško.

Toni je zmetaval seno z voza na hlev, da se je kar kadilo, jaz in Mrs. Žužek mu nisva bila kos pri odmetavanju. Voz je bil takoj prazen. To pa moram reči, da je Tony tak delavec, da se mu težko dobi par. Saj se kar vidi iz kakšne hiše je prišel, ker so vsi Debecevi nadse pridnih rok pri vsakem delu. Torej tako smo dobili v našo vas zopet eno slovensko družino ali pa bo še družina, kajti do sedaj sta še sama. Saj pravim, prav prijazen par se je spravljal skupaj. Želim jima vse najboljše v zakonskem stanu.

Za južino pa so Žužkovi servirali prigrizek in brez drugih dobrot tudi ni bilo. Po južini je prijel pa drug mož za vile, tako sva si s Mrs. Žužek malo oddahnili, pa ne za dolgo, kajti tudi ta je zadiral vile v seno, da se je kar kadilo krog njega.

Tako se nadaljuje to delo pri nas z vso ihto, dokler ne bo trave zmanjkalo. Sedaj pa pride mo na vrsto pri nas. Kako bomo pa pri nas ravnali s senom, vam bom pa prihodnjič kaj popisal. Saj pomagače sem že dobil prav iz Chicaga. Čital sem, da po nekaterih krajih še vedno vlivajo plohe in tudi brez toče ni, pri nas je pa kar lepo iz dneva v dan od zadnjih nalivov. Ne vem zakaj se naši ljudje ne naselijo v te lepe kraje. Tudi se mi špaso vidi, zakaj se nas nas naša inteligenca tako ogiblja, saj bi bilo marsikaj lepega za napisat od tukaj, ali se moram "sonirajo" hubbardskega poročevalca?

Sicer ni tukaj tako posebnih kmetovalcev kot so tam, kjer se pečajo največ s sadjem, jagodami ter drugo zelenjavo. Jaz se držim pa največ svojih kokoš in pa cvetic, katere pa za enkrat nič kaj preveč lepo ne uspevajo, ker jih narava noče zalivati, da bi jih pa jaz sam zalival, pa sploh misliti ni na to, ker jih je kar cele njive. Upam, da bo še kaj dežja in če ne prej pa takrat, ko bodo pri

nas seno pospravljali.

Iz tega vidite, da je kmetovalec odvisen največ od vremena in pa državnih uradnikov, ki mu napovedujejo, kaj naj sadi ali seje. Tako ga imajo popolnoma pod kontrolo. Kakor izgleda, bo kmalu več teh gospodov kakor pa farmarjev. Še slike od poslopjij jemljejo iz zraka. Meni je nek uradnik pokazal sliko naše hiše, posneta je bila iz zraka in hiša je izgledala kot kakšen hotel v Clevelandu. Res je obširno poslopje, a na sliki pa izgleda še neprimerno večje. Za vse drugo se zanimajo, a da bi pa v resnici kaj pomagali, tistega pa ne. Vsaj potrebnega orodja in pa semenja naj bi mu dali dovolj.

Saj o kakšnih dohodkih še misliti ni iz farme, če človek kje druge ne zasluži, se slabo izhaja. In če človek nima v tem izkušnje, je kaj težko soditi farmarje. Navadno je tako, da če pride mestni človek na deželo, da mu farmarji niti ne pripovedujejo svojih križev in težav, ker bi jih isti ne razumel. V tovarnah da kompaniji delavcem potrebno orodje in postavi tovarno in tako če jima delavec približno dobro delo, že lahko precej brez skrbi živi. Kmetovalec pa si mora vse to sam preskrbet. Poleg vsega tega pa nima podeželski človek nobene zasloabe.

No v tem času, ko to pišem, so se bili pa tudi že naši spravili k senu. Pri tem delu so bili zaposleni vsi naši iz Clevelanda. Poleg teh pa je prišel iz Chicaga pomagat seno pospravljat Mr. Zupančič, to je naš slovenski čevljar, ki v Chicagu popravlja čevlje in jih tudi prodaja, če jih hoče kdo kupiti. Prišel je ravno o pravega časa, da je pomagal pri tem delu in je bil tudi v veliko pomoč. Saj so si nameravali tudi mene izposoditi, da bi jim kaj pomagal pri nakladanju sena. Ampak niso imeli uspeha, tožil sem, da me bole noge, da me ščiplje po trebuhu in da sem nekam "švoh" v križu in da ne morem vzdigovati. Končno pa so me le opustili tega težavnega dela.

Ampak Zupančič je pa delavnih rok, za vsako delo je pripraven, še kavo je šel pomlost. Zdjaj pa ne vem, če so vsi ljudje tam od Zidanega mosta tako pridni ali kaj. Pravi, da on ni Stajerec, a m p a k da je s te strani Save in da je Dolenje, če pa poslušamo njegovo govorico, je pa pravi Stajerec. Pa naj bo že kar hoče, fest fant je.

Kakor vidite imamo vedno dovolj družbe in v zadnjem dopisu sem bil omenil, da bom moral zapustiti mojo pisarno in se preseliti. Tako se je tudi zgodilo, kajti v njo so se naselili prijazna clevelandska dekleta in sicer: Millie Virant iz Norwooda, Jean Jeršan iz 71. ceste, Josie Kozel iz Carl Ave., ter Frances Vertovšnik iz 71. ceste. Prav prijazna dekleta so to in upam, da se dobro zabavajo v naših krajih. Če bom dobil pa še kaj več podatkov o njih, bom pa prihodnjič sporočal.

Ravno, ko sem mislil skončati ta dopis, pa so se pripeljali k nam Anton Košak in njegova družba iz Newburgha, ki so si ogledali naš lepi park in posebno pa so se zanimali za tistega pajaca, ki stoji tam pri vhodu

k cveticam. Dobrodošli! Pozdrav, Frank Leskovic.

Kandidat piše

V tej kritični vojni dobi je zelo potrebno, da mi vsi posvetimo naše najboljše sile za ustanovitev povojne ureditve in napredka tako, da bodo tovarniški delavci na domačem bojnem polju in junaški mladeniči, ki se borijo na prostranih svetovnih bojnih poljih, dobili pravično in častno plačilo, kadar se vrnejo. Visoke plače bi se morale vzdržati tako, da bi tovarniški delavci mogli kupovati različne predmete v povojnem, mirnem času izdelovanja (produkcije).

Kot koncilman 23. varde, si jaz ne bi dopustil, da bi mi kak župan narekoval kako naj volim. Jaz namreč ne verjamem v neomejeno gospodarstvo (diktatorstvo); jaz bi sledil samo temu, kar bi bilo v blagostanje mojih volilcev. Dasiravno najdem precej napak pri sedanjem, demokratskem županu, jaz nisem oseba, ki bi bila komu v napoto. Jaz bi podpiral sedanjega župana Lauscheta ali katerikoli-si-bodi župana, če in kadar bi ljudstvu predstavil kak praktičen program za pridobitev starih pravic za povojni Cleveland.

Kot koncilman v 23. vardi bi podpiral program, katerega ima sedaj v načrtu nedavno ustanovljen "Post-War Planning Council" velikega Clevelanda, ki deluje na to, da bi preskrbel moderni prehodni način, povečano zračno polje, da zadosti zahtevam bodočega zrakoplovstva in take možnosti, katere bi lastnik prepuštil mestu z zemljo ob obali Erie jezera. Predvsem pa bi jaz z vso vnemo deloval na to, da bi se produkcija v industrijskem delu Clevelanda uredila do konca in sicer od današnje vojne dobe do časa miru tako, da bodo naši vojakii mogli v naprej gledati na svojo bodočnost, kadar se vrnejo iz svojih oddaljenih bojnih polj.

Kdorkoli je naklonjen zgoraj jasno razloženemu programu, je vljudno naprosen, da mi pomaga pri primarnih volitvah s tem, da gre na volišče in me voli za koncilmana 23. varde.

Wm. J. Kennick.

Šestnajstleten veteran

Napisal Ivan Mali

Washington, junija (ONA) — Šestnajstletni Clifford Wherley je res nesrečen fant — slekli so mu uniformo armade Zedinjenih držav, odpustili so ga, poslali ga domov in ga zopet oblekli v civilno obleko, njemu, ki je po dveletni vojaški službi že veteran — klub svojim 16 letom.

Clifford Wherley je Amerikaneec kakor 'ham and eggs.' Doma je iz Elmwood, Ill., in bori bene narave. Pravi, da je bila vedno njegova želja, da postane topničar v letalstvu. Mladi Wherley je za svoja leta zelo dobro razvit. Meri 5 čevljev 5, a težak je 155 funtov. Ni mu bilo posebno težko, da si pripiše 18 let, ko je pred dvema leti, še pred Pearl Harbor-jem, sklenil, da pojde k vojakom.

Wherley-jeva rodina doma v Illinois-u, ni vedela, da je sin odšel v vojsko, dokler jim tega ni povedal. Pustili so ga, ker so mislili, da bo ostal v Zedinjenih državah, da bo v dobrih rokah, dobro vežban in da bo imel mnogo zdrave zabave.

Pred par meseci pa jim je začel pošiljati pisma iz onstran morja. Poročal je o obzorju nad Tunizijo, Pantellerio, Sicilijo in Sardinijo, polnem protiletalskih granat. Prvil je o razburljivih zračnih borbah z nemškimi in italijanskimi letalci. To so bile stvari, katerih njegovi domači niso mogli prenesti. Stopili so torej takoj v zvezo z War Department-om, javili njegovo res-

nično starost in zahtevali, da ga vojska pošlje zopet domov.

War Department je brzo začel raziskavati stvar in dognal kar sledi:

Mladi Clifford Wherley se je bil prijavil v vojaško službo in odšel na nabor 4 leta prej, nego je dosegel zakonito minimalno starost 18 let. V vojski je potem s pridnostjo in marljivostjo napredoval od navadnega vojaka do mesta štabnega sergenta v Army Air Corps. V nežni starosti 16-letnega mladeniča, je bil tako postal že zares vojak, hud in izkušen borec.

Mladi Clifford Wherley je dozdaj že nakopičil 100 ur prisotnosti v zračnih bojih. Odlikovan je bil za svoje zasluge nič manj nego štirikrat — udeležil se je 21 vojnihi poletov nad ozemlji, katerega so bila v rokah sovražnika. Vse to je brez dvoma velika stvar in izreden uspeh za komaj 16-letnega dečka.

War Department je poslal njegovemu poveljujočemu častniku takoj uradno pismo za "takojšnjo akcijo," ter je odločil, da je treba Clifford Wherley-ja takoj odpustiti iz vojaške službe in ga brez odloga poslati domov. To povelje je bilo prečitano naglas vsej Wherley-jevi kompaniji, ki je morala med čitanjem tega povelja stati pozorno v vrstah, kakor na paradi.

"Tako sem bil divji in iz sebe, da nisem niti poslušal kaj so čitali v tem povelju," pravi mladi Wherley, ko pripoveduje svoje spomine o tem velevažnem, izrednem-dogodku. "Toda bilo je sijajno, mnogo sem imel veselja in zabave, akoravno je bila služba včasih trda in naporna. Poleg tega pa je ta posel tudi precej huda preizkušnja za živce."

"Šel sem v vojsko, ker se mi je zazelelo razburljivih dogodkov in sem mislil, da jih bom tam našel. Prijavil sem se čisto iz svoje lastne volje. Svoje prave starosti pa jim seveda nisem mogel povedati, ker je bilo jasno, da me ne bi sprejeli. Moji starši o vsej tej stvari niso imeli nobenega pojma, dokler nisem bil sprejet in potrjen, a potem mi niso hoteli pokvariti veselja, ker so mislili, da bom ostal na ozemlju Zedinjenih držav."

"Moja želja je bila vedno, da postanem topničar. Domišljeval sem si, da je to najlepši posel v zračnih silah — saj sem tudi vedel, da bom v tej službi naletel na najbolj razburljive dogodke, ki jih je mogoče doživeti."

Od Wherley-jevih 21 bojnih poletov, jih je doživel 18 v nebu nad Tunizijo, kjer je bilo ozračje nemških letal in kjer so bile eksplozivje granat proti-letalske artilerije tako goste, da bi jih včasih zamenjal za oblak.

Enkrat je bil tudi v neposredni smrtni nevarnosti — kos granate je pretrgal njegov stolpič in prebil široko luknjo v njegov naslonjač, komaj frakcijo inča od njegovega ušesa.

Wherley nosi zračno kolajno s tremi vejicami hrastovega listja; to odlikovanje je dobil zaradi velikega števila svojih poletov. Njegov pilot, Captain George E. Terhorst iz Terre Haute, Ind., smatra, da je Wherley "jako zmogel in spreten topničar."

"V nevarnih situacijah se ravno tako dobro obnaša kot mnoge starejši vojakii," poroča omenjeni Captain. "Prav nerad ga izgubim."

Naš nekdanji topničar je bil vstopil v armado v Peoria, Ill., in je bil dodeljen najprej taboru v Scott Field, Ill., kjer je bil vežban 'kot novinec. Pozneje je bil pridelen eskadri bombarderjev, nastanjeni v South Carolini; od tam je bil lani poleti poslan na Angleško, odkoder je po invaziji meseca novembra odšel v Severno Afriko. Njegova eskadra je prvič stopila v akcijo na bojišču dne 30. decembra 1942.

Zdjaj, ko ga vojska noče več v svojih vrstah, si želi Wherley dobiti posla v eni od tovarn, ki izdelujejo vojaško opremo. Z ve-

seljem bi hotel delati v tovarni Glenn L. Martin Co., ki izdeluje takozvano Marauder letalo, katerem je prej vršil svojo službo.

Po dolgem opazovanju so ginali, da utripa srce bele me 500 krat na minuto.

Še dobro se spominjam, kakor je stari Grmek, kadar je šel na Bonača domov, po vasi kričal: "Kriminal sodba! Mist fig'ur' čev! Dnarja ko peska!" Drij sem vedel, da oče nimajo v žepu niti okroglega, kaj šele oglata, ker drugače bi ne šli še domov pa se mi je vendar dobro zdelo, ko sem šli, da je toliko denarja na svetu.

Pa če ga je bilo že v tistih slih toliko "kot peska," kaj mo rekli pa danes, ko se meti kar izpod nog vali, da človek nima prostora kam stopiti, reče, nekateri ga imate, drug ga pa nimamo. Pa saj to vseeno. Ako ga imate vi, prav toliko, kot če bi ga jaz imel.

Danes smo res v takem narju, da še nima nobene ve ve več. Saj že težko koga daj, ki bi šel po niklju marjarja. Oni dan sva s prijateljem mom kar ob sopo prišla, ko Bill Kastelic prijazno svetlo da bi šli marjašat takole polarju za kratek čas. Kakop Midva s Jimom se še vedno živa stare vere: po niklju, večkrat, če je mogoče in k moreva koga ujet v gajbico.

Kar sem hotel povedati prav za prav to, da danes nič več ne govori o stotakih tisočakah. Danes se govori piše samo o bilijonih. Se j jaz bilijon prav tako lahko nišem kot pet dolarjev, saj pir prenese vse. Vendar pomislim, kaj da en bilijon predstavlja, se mi začne v glavi, čeprav nisem bil Albinu Filipiču že tri mesece. To je vse od časa, kar sem ljubil Stricu Samu, da pridelal svoj delež kumar, žola in solate. Motika in glje pa viska in ječmenovec ne gredo skupaj, pravi Johana.

Torej govorimo o bilijon Ali veste, koliko denarja je bilijon? Če veste, obrnite se, tistim, ki še ne vedo, povedal jaz do pičice natanko. Torej poslušajte tisti, ki nagnjeni na denar.

Recimo, da bi živeli ob stusovem času in da bi imeli bilijon dolarjev, pa da bi obenem velik fendut, ali povonala bi imeli ženo, ki bi brskala dolarjih, kot kokoš med njem. Pa recimo, da bi z vili od tistega časa pa do tistega danes en tisoč dolarjev, reče, saj bi imel velike toliko zafučkati, ampak z ko mujo bi že šlo.

Pa veste, koliko bi vam nes ostalo od tistega bilijona? Toliko, da bi lahko še nje trošili vsak dan po en tisoč nadalnjih 800 let in sicer do leta 2743. Potem šele bi na beraško palico in bi m vpršati pri mestu za relief.

Jaz bi nič ne imel probati mu, da bi spravil skupaj bilijon, ampak ko sem stvar tehtal na vse strani, sem pr do zaključka, da pri najbližji volji ne bi mogel zapraviti dan enega tisočaka, in pr sklenil, da ostanem še nje v pri starem. Da imam le dan za en pakelc cigaret, neprekrat na mesec za Martine karja, da me opaluži in pr krat na mesec za par petljepu Mattu Kastelicu ali pa kje gje, kjer niso preveč hudi mo jašarji. Kdor tega ne verja, pa naj se lepo ušede k mizi in sam zrajta.

Sanje

Spisal Ksaver Meško.

"Torej se spominjaš?" — me je vprašal spremljevalec še enkrat z nekako očitajočim, a vendar tudi sočutnim glasom. Spet sem priklimal. "Priznava, da vsaj ne taji, ko je še edino dobro" — me je malhalo pohvalil. — "Kaj naj storiva z njim?"

"Česar dobrega ne zasluži." "Res. A preden sodiva, stehajva teho in obilico njegovih krehov. Videla bova, kam se bagna."

"Pa dajva!" Oni, ki je nosil klopko, me je prijel za dolge lase in mi je v prahu zadrgnil konec sukanca za uho. Česar dobrega ne zasluži. Drugi me je naglo odmotal konec niti s trenje, ki sem jo še vedno držal na rokah. Zavezal mi je kanki okoli gležnja desne noge. Nisem se mogel še prav zadržati temu nenavadnemu položaju, že se je dvignil in zazrl prvi v višino, naglo in lahko kakor suh list v vrtincu močnega vetra. Zastrel sem za njim; a že sem plaval tudi sam zraku. Z močno roko me je vrgel na slabotni niti za seboj višino, višje in višje, z vetrovo hitrico. A drugi je z močjo vlekel navzdol, da se mi je nit zadržal v nogi in sem pričel polohno stokati.

Povesil sem oči, da bi videl globlino, in kaj se godi tam zle. In sem res zagledal globoko pod seboj duha, ki je stokal med potjo vedno ob meni. Mi očitno ni bil kaj naklonjen. Plaval je nad globokim prepadom, ki je zeval v zemljo in v grozen, da se mi je od trahu stemnilo pred očmi, ko sem pogledal vanj.

Kakor bi me ta groza še bolj btežila, ali kakor bi mi malolušno vzela moč poleta navzgor, sem nenadoma začutil, kako se je nit nad menoj utrgal. Bliskovito naglo sem padal neskončno globlino. "Zdaj je konec! Sam ljubi zedus, ti mi pomagaj!" — sem zastokal, ko semv idel, da ni druge pomoči.

Spet sem se ozrl navzdol, ali sem že blizu prepada. Tedaj sem nenadoma zagledal tiste malega Hrvata. Z največjo naglico, kakor ko je tekel pred nama, je hitel čez polje, po pravno istem travnatem pasu kakor tedaj. Vpiral je oči navzgor, v mene; roke je širil in jih dvigal proti meni, kakor bi prosil za me, ali bi me hotel z njimi presteči in me vjeti v svoje naročje, da ne bi umrlo glavi v oni prepad brez pogubljenja.

Tedaj je prejšel tiho, saj bi jočeno noč polnozveneč glas zvonela. Čuj, ali ne bije v Orkneju cerkvena ura?

"Kaj pa vzdihuješ in jokaš?" Glas očetov je bil, ki me je zadržal. Stal sem sredi sobe, v nočni obleki, ves drhteč; oče me menil. "Ali se ti je spet sanjalo in hotel iti iz sobe? Polna luna je." Nisem mogel odgovoriti, tako sem bil preplašen. "Leži in zaspi!" "Koliko je ura, oče?" — sem vprašal s težavo, z drhtečim glasom. "Pravkar je bila eno..."

Še tisto jutro sem poiskal klopko in ga djal v hlačni žep. Nisem šel tisti dan v šolo gor po vrh, ampak po daljši poti, po veliki cesti. Mimo pokopališča vodi ta.

Ker sklep je bil storjen in nepreklicljiv: "Takoj moram klopko vrniti! Da bi ga imel v žepu dopoldne in bi ga nesel nazaj v opoldanskem odmoru, ne morem in ne maram. Predolgo bi mi trajalo, preveč bi me težilo ukradeni blago."

Pač mi je zatrepalo srce, ko sem odprl pokopališčno vrata, vzela klopko z glave in stopil v dom mrtvih. Pač sem se ozrl boječe na vse strani in se naglo, nerodno pokrižal. A rekel sem si: "Mora biti! Potem bo mir!" Tako sem stopal še dovolj pogumno k znanemu grobu. Kjer sem ga vzel prejšnji dan, ravno tja sem položil klopko.

Tedaj je padlo breme s srca! Brez posebnega strahu sem se zdaj oziral naokoli. Glej, cvetlice skoro po vseh grobovih! Mir po vsem širnem grobišču! Sredi med posteljami mrtvih pa stoji veliki, farni križ tako pokojno in veličastno. Kakor v veliki ljubezni sklanja Kristus Gospod s trnjem ovenčano glavo dol k mirno počivajočim in snivajočim.

Jutranje solnce je vpiralo žarni, jasni svoj pogled naravnost v znamenje odrešenja, v znamenje zmage življenja nad smrtjo, upanja nad močjo in grozo minljivosti in uničenja. Medena streha, malone še povsem nova, je sijala in gorela nad Križanim, kakor bi se razpenjala nad okrvavljeno njegovo glavo velikanske gloriola.

Kakor zamaknjen, a brez strahu, povsem pomirjen, sem stal sredi med grobovi, tik pod križem. In sklenil sem male roke, se zazrl s hvalečnostjo in ljubezno v Zveličarja in sem zamolil in zaprosil, bolj s srcem nego z usti, bolj v mislih nego z besedami:

"O ljubi Bog, ki vse vidiš in veš — videl si tudi moj greh. O Bog, ki hudo kaznuješ, kaznoval si tudi moj greh. Zahvaljen bodi, da ga nisi kaznoval in maščeval ostreje. O ljubi Bog, ki vse odpusti — odpusti tudi moj greh!" (KONEC.)

Vojska in mornarica potrebujejo bolničarke

American Red Cross
Washington, D. C.

V teku preteklih dveh let se je na tisoče bolničark pridružilo vojski in mornarici Združenih držav. Na spisku onih, ki na tak način služijo domovini, se nahajajo ne samo imena Amerikank nemškega pokolenja, ampak tudi italijanskega, ruskega, poljskega, francoskega, ogrskega, skandinavskega, portugalskega in pokolenja drugih evropskih narodov kakor tudi iz dežel Južne Amerike.

Da bi se to pisano društvo še bolj povečalo, je vojska zadnje poletje svoje predpise napravila manj stroge, tako, da so bolničarke, s predpisano predizobrazbo, ki so državljanke zaveznih držav, postavljene za podporočnike v zboru vojnih bolničark. Bolničarski urad ameriškega Rdečega križa, ki v imenu vojske in mornarice nabira bolničarke, se drži tekih predpisov pri nabiranju bolničark. Danes služijo poklicne bolničarke tujega porekla pri četah doma in na tujem.

Prva bolničarka ameriške vojske, ki se je izkrcala v Avstraliji, je bila Floramund Fellmuth, hči v Nemčiji rojene staršev. Ona je članica zboru vojnih bolničark od leta 1940, in je kot podporočnik služila v trdnjavi McKinley v Filipinih, ko so Japonci napadli. Kakor druge bolničarke, je obleka "kaki" — bolničarsko obleko in je stregla ranjenecem v improviziranih bolnišnicah. Na 28. decembra je bila odrejena na ladjo Mactan, najeto od Rdečega križa, na kateri je skupaj z 10 bolničarkami filipinskega Rdečega križa in z 200 ranjenci odplovila v Avstralijo. Ko je oddala bolnike neki av-

straljski bolnišnici, je bila poročnik Fellmuth odrejena kot šef bolničark v glavni stan obojnih sil Združenih držav v Avstraliji.

Poročnik Auslay H. Anderson, rodom iz Norveške, tudi služi kot bolničarka v vojski. V Združene države je prišla, ko je bila 16 let stara, na obisk k svojemu nečaku, pa se ji je življenje tukaj tako dopadlo, da je ostala tukaj in je postala tukajšnja državljanka. Izučila se je za bolničarko v massachusettski ženski bolnišnici in je potem delovala skozi deset let v civilnih bolnišnicah. Ko je bila Norveška zasedena, se je prijavila bolničarskemu oddelku Rdečega križa za službo v vojski. Danes služi v Fort Adamsu, Rhode Island. Želi in upa, da bo premeščena preko morja.

Ruskega pokolenja sta poročnik Olga Konstantina Benderova, ki je bila na čelu oddelka Clevelandске universitetske bolnišnice, kateri je pristal v Avstraliji meseca februarja 1942, in podporočnik Katarina Pavlina Molchan v Camp Rucker, Alabama. Poročnik Benderova, rojena v Rusiji 1902, leta, je prišla v to deželo s svojimi starši in postala državljanka 1931. Končala je bolničarski kurs na Western Reserve univerzi, postala je šef bolničark in pomočnik ravnatelja bolnišnici v Lakeside.

Starši poročnika Molchan so bili rojeni v Harkovu, kar vam pove, zakaj jo najbolj zanimajo vesti iz Rusije, potem ko je prečitala poročila generala MacArthurja in generala Eisenhowerja. Odkar se je prijavila vojski, postala je zdravniški nadzornik v Camp Rucker. Pripada pravoslavni cerkvi in govori rusko, poljsko in druge slovanske jezike.

Ruskega pokolenja je tudi praporščak Antonina Mihajlovna Klimentko McCulley, bolničarka v mornariškem bolničarskem centru v Bethesda, Md. Adoptiral jo je pod-admiral Newton A. McCulley. Pred leti si je namreč pridobila kot sirota admiralovo srce v Sevastopolu, ko je ta vodil evakuacijo stotin stradalajočih otrok iz Centralne Rusije, ki so živeli ob črnem kruhu in čaju, kuhanem iz jabolčnih lupin. Adoptiral jih je sedem: Antonina je bila najmlajša med njimi; vse je pripeljal s sabo v to deželo. Antonina McCulley je dobila svojo izobrazbo v bolnici St. Luke, Washington.

Iz Južne Amerike sta Marija Guadalupe Enriqueta del Consuelo de Martinez Ybara Gentile, sedaj podporočnik v Camp Rucker, in Tita Pacheco, ki sedaj služi v vojski v Valley Forge, Pa. Gospodična Gentile je sicer iz Meksike po družini, toda je rojena v Fort Bliss,

Texas, kjer se je nahajal njen oče Alfons Humber Jakob de Martinez Ybarra kot begunec. On je služil pod predsednikom Porfirio Diaz in je bežal, ko je bil njegov režim odpravljen.

Kot pravi kozmopolit je poročnik Gentile hodila v šolo na Francoskem, v Mehiki in v New Yorku. Bila je dijak šole Sv. Tereze v Parizu, kjer je bil njen oče poslanik pod predsednikom Emiliano Carranza. Po vrnitvi v El Paso je hodila v šolo v tem mestu in je končno prišla v bolničarsko šolo Mt. Sinai v New Yorku. Njen dom v Meksiki je Guadalajara, kjer živi njena sestra, ki je žena nečaka meksikanskega predsednika.

Poročnik Pacheco je vnukinja prvega panamskega predsednika, Manuel Amador Guerrero in hči gospe Karoline Amador Pacheco iz mesta Panama. Ko je končala bolničarsko šolo v bolnici Sv. Neže v Baltimoru, je bila tri leta v bolnici, predno je vstopila v vojsko. Odkar obstoja republika Panama, je družina Pacheco dobro znana. Ne samo, da je bil njen stari oče prvi predsednik republike, ampak so bili mnogi drugi člani v diplomatski službi.

Vsi člani bolničarskega zbora vojske in mornarice imajo oficirski čin. Njihova poklicna sposobnost je do največje mere v službi trpečega človečanstva. Njihovo življenje je silno zanimivo. V večjih bolnicah imajo udobna stanovanja na razpolago. Vidijo velik del sveta in s svojo službo ranjenecem in bolnikom vršijo veliko poslanstvo.

Vojska potrebuje po tri tisoč novih bolničark vsak mesec. Vsaka bolničarka mora znati, da je njena prva dolžnost, služiti domovini. To je njena sveta dolžnost, katero ima nasproti ljudem, ki nosijo ameriško zastavo po celem svetu. Vsaka bolničarka, ki ima potrebne predpogoje, bi se morala prijaviti za službo v vojski, ako le mogoče. Ameriški Rdeči križ nabira bolničarke toliko za vojsko kolikor za mornarico in nič drugo ni potrebno, kot poklicati podružnico Rdečega križa v vaši občini in javiti se. Podružnica Rdečega križa bo napravila vse ostalo.

V srednjem veku je štela solata med najokusnejše jedi.

ZADNI ROKOVNJAČ

Humoreska, Spisal Janko Mlakar

Jetnika in njegovo spremstvo smo došli šele čisto v dolini. Komaj smo se zdržali smeja, ko smo zagledali sredi s sekirom oboroženih drvarjev jadrati gospoda abiturijenta Jakoba Griža.

Raztrgani širokokrajnik je imel globoko v obraz potisnjen, suknič še vedno narobe obrnjen, hlače je pa nosil previdno v rokah. Lase je zgubil menda v boju, ostalo mu je samo še en konec brk in nekaj malega brade.

Drvarji so ga gnali naravnost na pod, kjer je bila že pripravljena slama za naše postelje, zvezali so mu zopet noge in roke ter ga izročili Jurčku v varstvo. Potem smo pa šli vsi skupaj v hišo, v kateri smo opoldne "jedli kavo." Pripovedovanja ni bilo ne konca ne kraja. Drvarji so se hvalili na vsa usta, kako so sekali rokovnjače, katerih število je v njihovi domišljiji naraslo že na deset.

Ema se pa ni naveličala pripovedovati, da so jo rokovnjači že hoteli obesiti, in da se ni prav nič bala.

"Zahvaliti se imam pa za življenje edino-le vam, gospod Brtoncelj," zatrjevala je sladko in pogledala ljubezno "viteškega rešitelja," da se mu je kar topilo srce.

Veseli mu je pa vendarle nekoliko grenila skrb, kaj bo z Grižom; zakaj čutil se je precej živrega njegove nesreče. Popraševala je Šobo in Cokljo, kam je izginil, in kje so, se mudili tako dolgo.

Tudi Ema ga je pogrešala. Coklja ji je potem lagal, da so zašli in pri tem izgubili Griža, ki pa mora priti vsak čas za njima.

Drvarji so pa medtem pridno praznil steklenice, katere so morale vse iz torb na dan, da se je tako slavila zmaga nad rokovnjači. Kmalu je pošlo vino, in prišla je na vrsto slivovka.

Sedaj je pa prišel tudi najugodnejši čas, da rešimo Griža. Tiho se izmuznem iz hiše in grem na pod.

Slaba leščerba je razsvetljevala "zapor." Griža je ležal zvezan na tleh, stražil ga je pa Jurček. Fant si je krajšal čas s tem, da je jetnika ščipal v bleda, in se prav pristrčno smejal, ko ga je ta brezuspešno skušal breniti.

Najraje bi bil poredneža stresel za ušesa in vrgel ven; tako sem pa moral z njim celo prijazen biti.

"Jurček," rekel sem mu, "pojdi v hišo, da dobiš kaj med

zobe; bodem pa jaz ostal ta čas pri rokovnjaču."

Jurček ni prav nič čakal, da bi mu še enkrat rekel, marveč jo je takoj pobral.

Sedaj porežem hitro jetniku vezi in iz rokovnjaškega papeža je kar naenkrat postal abiturijent Jakob Griža. Manjkal mu je samo klobuk, ki ga je izgubil na bojišču.

"Sedaj pa hitro v hišo," pravim mu, "da nas kdo ne zasadi."

"Tega pa že ne," odvrne mi po kratkem premisleku Griža; "komedijo moramo igrati do konca. Ko bi imel vsaj kak jopič odveč! Pojdi v hlev, morda najdeš tam kako stvar od obleke. Slame in sena je tu dovolj."

Takoj sem ga razumel, kaj hoče. Urno grem v hlev in najdem res na hlapčevem ležišču strgan jopič in strahovito zdelane hlače. Oboje pobašem in se vrnem na pod.

Hitro natlačiva slame v jopič in hlače, da je bil slamatni rokovnjač kar v hipu narejen. Potem mu potisnemo klobuk na bučo ter mu zveževa roke in noge. Leščerba je tako slabo svetila, da se nama je zvižčala morala posrečiti. Nato zapreva pod in odideva v hišo.

Griža je bil sprejet z velikim veseljem. Moral je takoj poslušati vso zgodbo boja z rokovnjači od začetka do konca. Zelo je obžaloval, — hinavec — da ga ni bilo zraven in pri tem strupeno pogledoval Brtoncelja. "Dobro, da imamo vsaj poglavarja," sklene svoje jadikovanje, "ta mora dobiti vrv za vrat."

Odpravili smo se k počitku šele pozno v noč. Ema je dobila prenočišče v hiši, Jurček je šel z dvema drvarjema na hlev, fant Glavan pa z nami na pod. Toliko, da sem še hitro obvestil Brtoncelja, Šobo in Cokljo o najini zvižčaji. Zakaj treba je bilo velike opreznosti, da se ni slamatni mož izdal.

(Dalje prihodnjč.)

DELO DOBIJO

ŽENSKÉ
MOŠKI

za

važno industrijo

Splošna tovarniška dela

Štihi se menjajo; nič ob nedeljah

Plača od ure

ARCRODS CORP.

4437 E. 49. MI-8790

Južno od Harvard Ave.

Zglasite v delovnik
10 dop. do 5 pop.

(165)

Na delo se sprejmejo MOŠKI

za oskrbo poslopja. Rojeni tukaj ali naturalizirani. STALNO DELO.

Mesečna plača z qvertime. Jako dobri delovni pogoji. Priglasijo naj se moški v starosti 18 do 50 let, ki so dobrega zdravja in ki so vojaščne prosti. Vprašajte za Mr. Wright 1032 E. 62. St.

ENDICOTT (166)

S N A Ž I L K E
Z A U R A D E
Ponoči.

Predznanje ima prednost, toda ni potrebno.

Dobra plača na uro.

Osborn Mfg. Co.
5401 Hamilton Ave.
5500 Superior Ave.

(166)

Moški nedržavljeni

Alli ste 50 let stari? Niste prestari za delo pri nas

HOTEL STATLER

ima odprto za:

BUSMEN—za pomoč strežnikom, lepa prilika za napredovanje, hrana, uniforme, plača, dobra napitnina. Oskrbenike—plača.

Pomivalce posode—za pomoč pri stroji za pomivanje posode, plača. Čistilce lobij, ponoči—za čiščenje mramornate lobij, hrana, uniforme, plača. Porterji—za pomoč za prtiljajo, hrana, plača, dobra napitnina.

Ženske nedržavljanke

Za učenje kuhinji—znanje ni potrebno. V nedeljo prosto, hrana, plača in povijanje, 8 do 4:30 popoldne. Kuharica—z izkušnjostjo, za splošno pripravo jedil, hrana, uniforme, plača in povijanje. Pomivalce posode—za pomoč pri stroji za pomivanje posode, plača, hrana in uniforme.

Dekleta za kafeletije—za pomoč v pripravi solate, zelenjave in serviranje od 8:30 do 5:30; hrana, uniforme. Zglasite se osebno v uradu 335 med 9 do 5. (165)

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

Mirna družina, trije odrasli, išče stanovanje 4 ali 5 sob s furnezom. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče MU-1719, ali upravitelju tega lista. (164)

Stanovanje bi radi

Iščemo stanovanje 4 ali 5 sob, med E. 55. in 79. cesto; zgorej, za kakih \$25 do \$30 na mesec. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče Mrs. Rozman, GLenville 3667 in sicer med 5 in 6 zvečer. (165)

Želim stanovanje

Iščemo kakih 4 sob in kopalnico, južno od St. Clair Ave. med 60. in 79. cesto. Mlad zakonski par brez otrok. Pokličite EX-1251. (165)

Odda se

Eno ali dve sobi za pečlarja ali za moža in ženo. Zglasite se ob šestih zvečer na 1008 E. 63. St. (164)

Hiša naprodaj

6 sob, angleško kolonijalna, na 21660 Ivan Ave. lot 300 čevljev globok, garaža za 2 avta, toilet, zgorej in spodaj. Za podrobnosti vprašajte na 21650 Ivan Ave. (165)

Slike na vrtu

V sredo zvečer 14. julija bo prirejena prva slikovna predstava na vrtu med Gornikovo in Modicovo hišo na 62. St. in St. Clair Ave. in sicer iz prijaznosti firme A. Grdina in sinovi. S kazanjem bo pričelo takoj, ko se zmrači. Slike bodo vseh vrst, največ nove in barvane. Ves program bo trajal eno uro in en četrt. Za sedeže je treba plačati po 10c, drugače ni nobene vstopnine. Pridite v velikem številu, prostora je dovolj. (164)

Na sliki vidimo ranjene ameriške vojaške, ki so že toliko okrevale, da lahko vlečejo vojaški "jeep" avto na dvorišču neke bolnišnice v Angliji. Te delijo v razne oddelke A, oddelek so fantje, ki jih vidimo na sliki; v oddelku D so fantje, ki komaj lahko hodijo; v oddelku C so oni, ki lahko prehajajo že do pet milj na dan; v oddelku B pa so taki, ki že lahko tečejo in skačejo.

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERSE

Tedaj je Hendel zaničljivo zamahnil z roko: "Da, umor je umor, človek je tudi človek, toda kaj drugega je plemenita kri, kaj drugega pa oslovski kri. Moj otrok v svojem plemenitem, čistem srcu ne najde nobene razlike med pohojenim plevelom in zlomljeno lilijo. . . . toda poklicali bomo vse priče, ki vedo, da izpovedo, kakšne vrste ženska je bila. Tu stojim; ona ne leži poleg na mrtvaškem odru, toda, ako bi ležala poleg, bi položil roko na nje-rano rano in bi izpovedal na ves glas, da je bila vlačuga, najgrša vlačuga. Kaj je Štefana, sem že vedel takrat, ko je s svojim hinavsko svetim obrazom z menihom vred stala pred mojimi sodnim stolom. V temi farške cerkve, v izpovednici se je začelo in v meniškem stolpu se je dovršilo. Ta lilijin vrt je bila gnala, izprijena zemlja, ki jo je le na videz pokrival sneg, vse mesto je imela za norca in je izvodila najlepšega in najplemenitejšega moža v vsem mestu."

Henrik, morilec, si je v divji boli grizel pesti.

Štefka, Štefka!

V izpovednici . . . z menihom . . . o Štefana! Nekoč sem te videl sedeti in šivati mašno obleko — v Garstenu, takrat so bili tvoji lasje tvoj svetniški osvit in kos je pel. Si-li . . . bila že takrat —? O sramota, o bol!

"Gospod!" je vtrpeti vzkliknil, vsaka beseda je bila bolečina, kakor bi mu z vsako besedo iz srčne rane uhajala kri in življenje. "Pustite jo vendar počivati v miru, mrtva leži in jaz vem dosti, da okusim peklensko bolečino pred morilnim odrom. Zakaj izkopavate

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranci, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

1 do 5 popoldne, razen v sredo 423 Citizens Bldg.

850 Euclid Ave.

Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

nove nesramnosti in razgrinjanje z nje mrtvaški prti, saj je mrtva, proč je, jaz pa sem zaslužil kazni, pa vendar še živim."

Toda Hendel je neomajno in neusmiljeno nadaljeval Madlzederju: "Dajte mi sem moje pismo s poveljem. — Odprite okna, da izve vse mesto, kakšno bitje je bila Štefana, ki jo je umoril Henrik Hendel."

Madlzeder je stopil pred sodnika in mu je podal pismo, nato je šel k oknu in ga je odprl. Sodnik Hendel je jel glasno brati pismo med napetim molkom vse dvorane, v katero je liki daljnje kipenje in šumenje razburkanih morskih valov prihajal šum in hrup razburjenega mesta:

"Madlzeder! (Tako namreč se je glasilo moje pismo in povelje.) Kar sva marca meseca med seboj govorila glede Štefane in menih. — Tedaj je Madlzeder, ki je zrl skozi okno, z največjim začudenjem vzkliknil: "Pri moji duši! Kaj vidim —!"

"Kaj neki? Drevesa hoditi kakor ljudje?" je z zaničljivim zasmehom vprašal sodnik.

"Nikakor!" je jecljal mož. Pri moji duši, far Albert prihaja čez trg proti mestni hiši."

"Zdi se, da ste se ga že navsezgodaj nalezli, gospod," je zbadljivo rekel sodnik Hendel, "častivredni gospod, ki ste ga imenovali, vendar sedi v ječi." Vendar so mu vztrepotali živci na razoranem, gubastem obrazu. Tudi on je vstal, približal se je k oknu in se je ozrl na hrumeči, valujoči trg in glej! na lastne oči videl črnega, visokorastlega, suhega rimskega duhovnika, ki se je rinil skozi množico in je neprestano s svojo mrtvaško koščeno roko blagoslovljal, ki so spoštljivo pred njim pripogibali kolena . . . in ta mož, Hendel bi ga bil sto milj daleč spoznal, je prav pravcati kužni menih iz Garstena, pater Albert.

"Pri Bogu, on je," Hendel je stopil nazaj k svojemu sodnemu prestolu. "Mi o volku, volk pa iz lesa! Torej so ga izpustili. No, vrana vrani oči ne izkljuje." Toda na svojemu sinu je opazil grozno izpremembo. Henrik je zažarelo prej mrtvaškobledo obličje, stisnil je pesti in jih je položil na prsa, iz oči pa mu je plamtel divji ogenj besneče jeze. Hendel je vzkliknil: "Strelci, držite ga dobro, narednik, pokličite še več strelcev noter," nato je rekel svetovalec: Ako si ta nesramnež, ki je izgnan iz mesta Štajer, vendar upa pred moje obličje, hočem zabraniti kako krvavo dejanje, toda v obraz mu bom zalučil primetek, ki mu gre, prav tako malo mu bom prizanašal, kakor oni mrtvi vlačugi.

Komaj je izpregovoril, pa je v dvorano stopila četa strelcev, ki so z zvestimi pogledi popraševali, kaj je Henriku, sodnik pa jim je velel, naj se postavijo okoli Henrika in pazijo, da se kaj ne zgodi, ko bo nekdo stopil v dvorano, ki je skrivaj umorila. Vrli strelci so se med seboj plaho spogledali in so se, kakor se jim je velelo, postavili okoli Henrika, ki je kakor blaznik gledal okoli in je hripavo zakričal: "Le držite me, kakor hočete, iztrgal se vam bom, da obračunam z njim."

Zunaj na stopnicah se čujejo koraki dveh mož. Bil je Luc s patronom Albertom. V Garstenu, kjer je sveti mož ravno opravil

prvo črno sveto mašo za Štefano, mu je prinesel novico, da so morilca že izsledili ter ga pripeljali v mestno hišo; morda pa da je zares Hendelov fant. — Albert se je takoj popravil daritvi podal na pot v Štajer, da bo pričal za Štefano, da ni z ničemer zaslužila smrti. Slutil je namreč, da bo sodnik vso zadevo tako zasukal, kakor da je bila Štefana sama kriva svoje nesreče, da fanta ne bi zadela smrtna kazen.

Skenil je, za vsako ceno preprečiti tako vnebovpijočo krivico in za hudodelskega morilca zahtevati zaslužen kazni.

Ko sta z Lucom stopila v mestno hišo, je rekel: "Pred dvema mesecema sem tukaj s Štefano stal pred sodnikom, današnji morilec je bil takrat najjini tožnik."

Že sta bila z Lucom pred vrati, za katerimi je bilo čuti razburjeno šepetanje in sikanje. "So li vsi lisjaki skupaj zbrani," je rekel Albert, pritiskal je za kljuko in je stopil v dvorano.

Blizu sto oči je skrivaj zrlonanj.

Da, tu so vsi zbrani. Sodnik sedi na svojem sodnem stolu, mrko gleda in drži v rokah sodni meč, okoli njega so vsi drugi lisjaki, v sredi dvorane pa stoji morilec, ki ga stražijo strelci. "To je komedija!" zamrmra sam pri sebi pater Albert. Ko je v jutranjem svitu s krepkim korakom, črn, silno velik in suh kakor smrt stopal po dvorani, tedaj je Hendelov fant, Štefanin morilec, nazaj vrgel glavo in je s spačenimi ustnami zakričal s strašnim glasom: "Tukaj je! On živi, ona pa je mrtva! Izpustite me, dajte mi meč, da se maščujem nad njim, preden umrjem."

Strelci so ga držali z medvedjimi pestmi, on pa se je na vse kriplje boril z njimi, da bi se prirnil do menih, ker je mislil, da vidi nesramnika, ki je onečastil lilijo. V jeziku svojega krvoločnega deda Kalvina je bruhal nanj grozne kletve. Albert je dvignil proti njemu koščeno roko in je glasno zaklical: "Poberi se, nečisti duh, stran, hudobni duh stran, nesrečnež, je li kri uboge, čiste deklice, ki si jo preli, iz tebe naredila divjo zver? Kaj mi hočeš?"

Luc je v velikem strahu stopil za menih, zašepetal mu je v uho: "Blazen je," in se je postavil med menih in morilca. Hendel se je prestrašen dvignil in je nekaj zaklical sinu v materinem jeziku. Ko se je Henrik nekoliko pomiril, se je obrnil proti duhovniku in mu je rekel:

"Menih Albert, reči moram, da se čudim, kako si upaš, prikazati se pred mojim obličjem. Res, dokaj se ti poda, tega ubogega moža, ki je po tuji krivdi zabredel v nesrečo, imenovati zlega duha. Če je tak tukaj, stoji nekje drugod. Ta-le mož tukaj-le, to povem glasno tebi in vsem, je padel vsled tvoje grdobije in grdobije neke nesramnice. Sicer pa, zakaj si prišel sem, te je li morda slaba vest pripeljala na kraj tvojega zlega dejanja?"

"Vaša vest je pa čista, ne-li —?" je trpko dostojanstveno vprašal duhovnik.

"Katero nesramnico pa imate v mislih? Prišel sem, da pričam za ubogo umorjeno nedolžno deklico. Sicer ne zaslišavate radi priči, gospod štajerski sodnik, kadar velja, katoličane poslati na sramotni oder ali pa na vislice, toda danes boste hodili postavno pot pravosodja, ker je hudodelec vaš lastni otrok."

"Hodim pot, katero hočem, moje pravo "je vselej pravo," je trdo odgovoril sodnik Hendel. "Kaj čudno se glasi, da hočeš pričati ravno za to žensko . . . Stvar diši po sokrivdi . . . sicer pa naj menih Albert ve, da se po njegovih dosedanjih slavnih činih bore malo menim za to, je-li izpremeni glede mene sod-

bo starega opata Helerja ali ne."

Morilec, ki so ga strelci z vso močjo držali, je sedaj obrnil svoj podivjani obraz proti menihu ter je blazneč jecljal:

"T, krivi prerok! Ti prokleti zapeljivec!"

Menih pa je vzkliknil: "Clovek, kaj hočeš, govori, zakaj me psuješ?"

Te mrke, zapovedujoče besede in blazno sovraštvo so odpečatile ustne izgubljenca.

"Ti! — Ti!" je hropel. "Ti — mene? Jaz vprašam — tebe! . . . Kaj si počel v noči na velikonočni ponedeljek?"

Pri teh besedah se je izpremenil Albertov spokorni obraz. Iz oči mu odseva začudenje, groza.

Noč na velikonočni ponedeljek!

Li ta nesramni fant, ki ga je obsedel hudobni duh, kaj ve o oni skriti uri milosti? O kraljevi skrivnosti, ki je obenem skrivnost smrti? Kako je zvedel to? Je-li morda . . . srd prevaranega zaupanja je vzkipev njem — Štefana prelomila besedo in pozabivši na dolžnost, kakor znajo ženske, kaj izblebotala temu luteranskemu pobu. Sodnik je opazil, kako se je Albert prestrašil. Polotilo se ga je divje veselje. Ha, sedaj te imam, potuhnjene! Povesil je

podbradek v pest in ni izpustil menih iz oči. Sedaj, sedaj bo vse odkrito, in tvoja setev, rimska vlačuga . . . ne moja, bo šla v Štajro v nič.

Toda na mah je zopet postal Albertovo obličje mirno, resno, kakor je bilo prej, s svojimi temno zasenčenimi spokornimi očmi je motril morilca in ga je z globokim glasom, glasno vprašal, kakor bi izganjal hudiča iz njega:

"Fant, kaj si govoril? Kaj veš, ali kaj si domišljuješ vedeti o noči na velikonočni ponedeljek?"

Morilec je bulil v menih s pogledom najstrupenejšega smrtnega sovraštva.

"Ti veš bolje . . . kakor jaz! Me li hočeš prisiliti, da povem. . . . V noči na velikonočni ponedeljek sem jezdil skozi Garsteno . . . in ob desetih —" glas mu je odpovedal, ihteč in besneč je hropel: "sem jo videl prihajati iz tvojega stolpa."

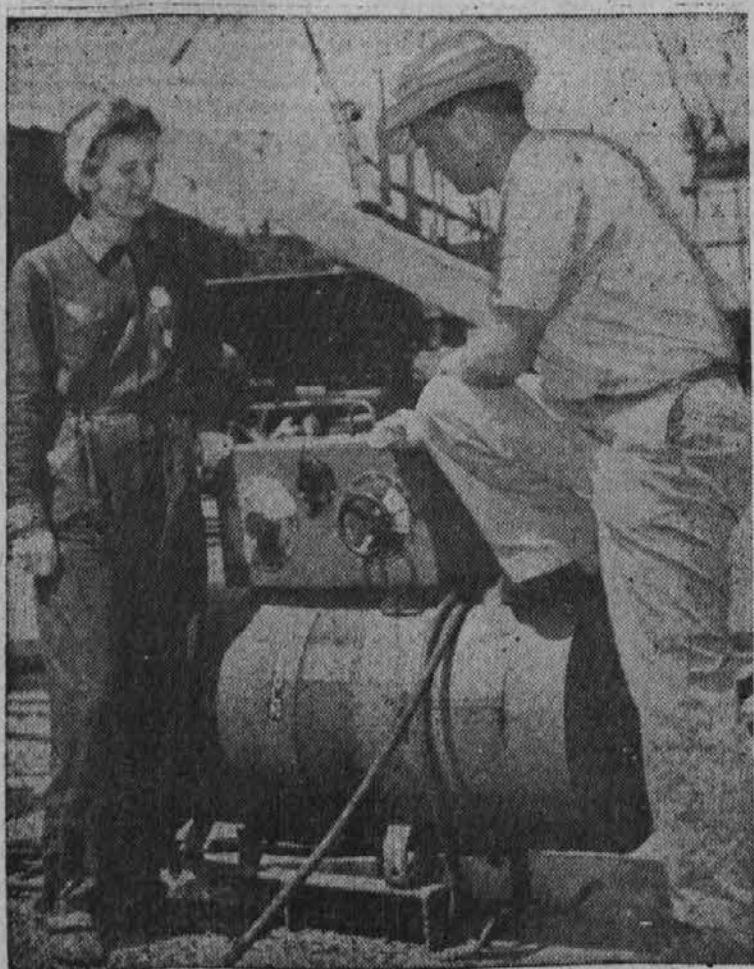
Albert je stal tu miren, toda blede kakor senca. "Sicer nič drugega ne veš?"

Tedaj se je Henrik grozno zakrohotal kakor pogubljenec v pekelnih plamenih: "Ni li to zadosti?"

"Štefana ti ni ničesar razodela?" je zopet glasno, roteč vprašal Albert, ne meneč se za zanesljivost, zmagujoči obraz sod-

Poročnik Bernard Stoecklein iz Pittsburgha, Pa. je ponosen, da je član letalskega oddelka, ki je bombardiral otok Nova Gvineja. Ta oddelek ima kredit, da je sklatil več japonskih letal kot kateri drugi sličen oddelek na svetu.

Vera Anderson v Ingalls ladjedelnici v Pascagoula, Miss., prva ženska čempinka v varenju (welding) v omenjeni ladjedelnici. Kot nagrado je prejela \$350 v vojnih bondih, srebarno kupo in prostvo vožnjo v Belo hišo v Washingtonu.

nikov niti za nesramno šepetanje luteranskih svetovalecev. "Morilec, govori resnico!" Sedaj so Henrikovi v sovraštvu plamteči pogledi ugasnili v vročih solzah, ki so se mu vlije polih, obupno je sklenil roke in je zakričal:

"Stopi sem in ne zasmehuj me! Ti satan! Kaj naj bi mi bila še razodela? Moje oči so mi povedale, da je bila pri tebi, potrdile so vse priče, in tudi sama ni tajila v svoji zadnji uri. . . . Moj Bog, moj Bog . . . In zato sem dvanajst ur trpel kakor v peku, in zato sem jo zabodel."

Iz Albertovega srca je priklopela zahvalna molitev proti Bogu, da je skrivnost nedotaknjena in da je Štefana ostala zvesta. Nič ni razodela. V tistem hipu pa je tudi v najglobljo za-

lost svoje apostolske duše znal, zakaj je nesramni umoril ubogo deklico. Videl je hoditi po njenih angelških tih, v svojem posvetnem duhu in svoji krivoverski zaslepljenosti pa je mislil, da hodi po bih potih. —

"Nesrečnež, ki te je zaslepal!" je rekel Albert morilcu. "Ker je bila pri meni, zato si umoril? Veš li, zakaj je bila meni?" Henrik je tresoč vse vsem životu, kakor bi bil trčen, zasopihal: "Ne vzemi iz ust nesramne besede, sem!"

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebujete vašo streho popraviti, kritja z asfaltom ali škrlja popraviti žlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki imamo že nad 30 let v tem podjetju in dobro poznamo tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lanke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033

6115 LORAIN AVE.

GARfield 2431

Kadar pokličete, vprašajte za MR. A. LOZICH

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnega in potrtega srca naznanjamo vsem prijateljem in znanecem, da je nepričakovano smrt vzela iz naše srede našega ljubljenega soproga in nikdar pozabljenega moža

Florijana Zupin

ki je zatisnil svoje trudne oči 4. junija 1943 v Glenville bolnišnici.

Tem potom se želim prav lepo zahvaliti Rev. Francis Baragi za spremstvo iz pogrebne kapele v cerkev, za opravljeno sv. mašo in cerkvene pogrebne obrede. Dalje naj velja naša priskrba zahvala vsem, ki ste darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mirni pokoj duše ranjkega.

Nadalje izrekamo zahvalo vsem, ki so v zadnji pozdrav dragemu ranjekemu okrasili krsto s krasnimi vencami. Nadalje izrekamo zahvalo tudi vsem, ki ste dali svoje avtomobile ob priliki pogreba brezplačno na razpolago.

Najlepša hvala vsem, ki ste pokojnega kropili, se udeležili sv. maše ter ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti. Najlepša hvala članom društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ, ki so prišli pokojnega kropiti in se udeležili pogreba.

Prav lepa hvala pogrebni zavodu August F. Svetek Funeral Home za vso naklonjenost v teh težkih dnevih, za vsestransko naklonjenost in izvrstno vodstvo pogreba.

Ljubljeni soprog in nikdar pozabljeni mož, težko nam je pri srcu, ker si nas vse prežgoda zapustil. Zastonj te sedaj iščejo naše žalostne oči, kajti odšel si v kraj večnega miru, kjer ni težav ne bridkosti. Žalostni stojimo ob Tvojem svežem grobu ter pošiljamo goreče prošnje k Vsemogočnemu, naj Ti podeli zaslužen plačilo v kraju blaženosti. Počivaj sladko do svidenja nad zvezdami.

Zalujoci ostali:

MARY ZUPIN, soproga.

PETER, brat.

V starem kraju zapuška brate in sestre, FRANK

MATKO in EDDIE ROME, svaka.

Tukaj zapuška veliko sorodnikov in prijateljev, kot tudi v starem kraju.

Cleveland, O., 14. julija 1943.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.